

Aqqalu C. Jerimiassen
Atassut

EM 2021/67-68-69-70/1
14. oktober 2021

Forslag til inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisust pålægges at fremsætte forslag til ændring af landstingslov nr. 19 af 30. oktober 1992 om indførselsafgifter, således at afgifter på kaffeprodukter beskrevet i § 1, nr. 11 afskaffes

Forslag til inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisust pålægges at fremsætte forslag til ændring af landstingslov nr. 19 af 30. oktober 1992 om indførselsafgifter, således at afgifter på teprodukter beskrevet i § 1, nr. 12 afskaffes

Forslag til inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisust pålægges at fremsætte forslag til ændring af landstingslov nr. 19 af 30. oktober 1992 om indførselsafgifter, således at afgifter på kødprodukter beskrevet i § 1, nr. 13-17 afskaffes

Forslag til inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisust pålægges at fremsætte forslag til ændring af landstingsloven om indførselsafgifter, således at den afgiftsforhøjelse på sukker, lakrids og chokolade m.v., som blev indført ved § 1, nr. 1-2, i Inatsisartutlov nr. 23 af 18. november 2019, tilbagerulles.

(Medlem af Inatsisartut Jens-Frederik Nielsen, Demokraterne)

At nyde en Araba Kaffe og senere Medova the hen mod dagen og lige et par gange dyppe en skibskiks i teen og efterfølgende spise røde pølser med brød og senere lige åbne en pakke Fig rolls som dessert med et par slurk af Araba kaffe. Så kan man som grønlænder ikke blive mere stereotype.

Men nok om det, hvor vi fra Atassut vil komme med disse bemærkninger til forslaget.

Ja, hvad forslaget indebærer er i sig selv forståeligt. Det bør blive billigere at leve i Grønland, hvorfor vi er så meget enig i forslaget.

Prisstigninger gennem mange år har været meget mærkbart, hvor der i mange år har været løbende små stigninger, hvor priserne faktisk er meget høje.

For at pynte lidt på AIS kommende resultater, har stigninger i mange år gjort usynlige med årlig stigning med 1 krone, hvor forslag stagerne i 2019 endvidere har været med til at underskrive øgning af afgiftsprisen på usunde og sukkerholdige varer da AIS 2020 blev udarbejdet, hvor man der hentydede til, at vi skal leve sundere. Vi er ligeledes bekendt med hvordan befolkningen har reageret dengang.

Og her er det vi flere gange har gentaget fra Atassut, befolkningen kan ikke gøres sundere ved prisstigning og i at være hemmelighedsfuld. Omvendt rykker forbruget ikke meget, men så er der bare minder midler i folks lommer.

Dette bør man havde hørt siden sidste år, i stedet for at man først efter man har mistet magten prøve at rette op på fejltagelsen.

Men det der er rigtigt godt er, at man kommer med bekendelse af fejlen, da det er vigtigt at går til bekendelse. Da stædigt benægtelse af fejle ligeledes har betydning for forholdene hos befolkningen.

Det vi flere gange har fremkommet med fra Atassut er, at man i stedet for udelukkende foretage lønstigning bør løfte midler til brug.

Da der gennem flere år har været mindre stigning i lønområdet, med følge af at der er stigning i varer, hvorfor penge man bruger til indkøb ikke kan rækker til næste dag.

Tanken om formålet her er, i sig selv fint nok, idet, som vi tidligere har sagt, eftersom priserne på varer stiger fra år til år, er man i dag nået dertil, at tilbud på fire pakker kaffe på 100,- kr koster to pakker i dag, det samme tilbudspris.

Ja, foræring/fragt er vane for grønlandere, men som jeg ikke skal komme ind på her, da snakken ligger andet sted.

Når vi snakke om at købe kød eller fiskeprodukter der kan være lækre, kan varen uden afgift være så dyr, at det ligefrem er stødende.

Hvis man omvendt kan komme med forslag om nedsættelse af priser på indførte varer, skal man kunne komme med teori omkring løsning på de varer som vores medborgere kan lide og eftertragter.

I stedet for en planøkonomi, kunne man vende det til markedsorienteret, kan man udvikle indkøb af grønlandske ressourcer (provianter).

Det man i forslaget kan være enige om er; at man ved nedsættelse af priser på varer vi til dagligt køber mest, f.eks. kaffe og andre mange varer og derved opnå flere penge mellem hænderne, i stedet for en lille lønstigning som plaster og som ikke følger med i prisstigninger i varer.

Så længe alle det mange afgifter der er p.t, så vil alting være dyrere, som er ulempe for omsætning for private og administrativt.

Man kan til tider også tænke, at man bare kan indføre moms ligesom i Danmark og slette alle de afgifter med små stempler, så man ikke længere behøver at tænke på det mere.

Vi siger dog ikke at det er nødvendigt, idet det bare er et eksempel.

Vi spænder nemlig meget ben for hinanden med denne system hvor vi flytte penge fra det ene og til det andet. At vi betaler relativt stor afgift når vi køber en bil kan nemt bruges som eksempel, hvor det på en måde er tankevækkende og se så mange reklamer fra andre lande online; hvorfor det skal være så meget dyrere her? Oven på indførelsen skal vi bebyrdes i stort omfang skal vi derudover betale for motorafgiften, især når vi ser på så dårlige veje i kysten og i mindre beboede byer.

Måden man indfører afgift på i Grønland bør vurderes fuldt ud, hvor vi ikke kun skal se på enkelte varer, men er et kæmpe opgave som helhedsbetragtning.

Når man ser på alle priser på varer samlet, kan man igen komme med eksempel fra barndommen, hvor man ligesom kan forestille sig hvilket vare der hentydes til.

Jeg har i min tid i barndommen aldrig set et billigt vare med et discountmærke i min mors indkøbstaske, hvorimod der kun findes gode varer.

I dag er det desværre således, at vi, for at spare penge må købe billige varer med mærker: f.eks. Firstprice, Rema1000, X-tra, selv om vi er bekendt med at tilsætningsstofindholdet ikke er det sundeste, men som vi må vælge for at have råd til andet.

Med disse bemærkninger indstiller Atassut forslaget til udvalget for økonomi.